

طرح درس

۱. عنوان درس: صرف پیشرفته (دکتری)

۲. شماره درس:

۳. تعریف نظریه صرف توزیعی یکی از واپسین صورت‌های تحول‌یافته دستور زایشی است که اگرچه از بطن پُر زادورود آن سربرآورده و در دامن برنامه کمینه‌گرا بالیدن گرفته است، اما در روند رو به رشد خود، مسیر مستقلی را برای تقرب به چیستی ذهن و زبان پیموده و انگاره متفاوتی را برای نظام دستوری پی‌ریخته است. از این رو، این رویکرد نظری - به‌رغم تفاوت‌های آشکاری که با کمینه‌گرایی واژه‌گرا دارد - برخی از مفاهیم بنیادین‌اش را بی‌کم و کاست از اسلاف خود به عاریت گرفته و برخی دیگر را با تغییراتی از نو به‌کار بسته است. بدین ترتیب، بدیهی است که گذرگاه ورود به ساحت صرف توزیعی، از میان بنیادهای دستور زایشی و آموزه‌های کمینه‌گرایی می‌گذرد.

۴. منابع

Embick, D. (2015). The Morpheme. Berlin: Mouton de Gruyter.

Embick, D. and Halle, M. (2005). On the Status of Stems in Morphological Theory. In: T. Geerts, I. Ginneken and H. Jacobs (Eds). Romance Languages and Linguistic Theory 2003 (37-62). Amsterdam: John Benjamins Publishing.

Embick, D. and Noyer, R. (2001). Movement Operations after Syntax. Linguistic Inquiry, 32 (4): 555-595.

Embick, D. and Noyer, R. (2007) Distributed Morphology and the syntax/morphology interface. In G. Ramchand and C. Reiss (Eds). Oxford Handbook of Linguistic Interfaces (289-324). Oxford University Press.

Siddiqi, D. (2009). Syntax within the Word. Amsterdam: John Benjamins Publishing.

Siddiqi, D. (2014). The Morphology-Syntax Interface. In: Carnie, A., Y. Sato, and D. Siddiqi (Eds). The Routledge Handbook of Syntax (345-364). NY: Routledge.

۵. اهداف

هرچند هدف غایی مباحث پیش روی معرفی نظریه صرف توزیعی و تحلیل برخی از ساخت‌های زبان فارسی در چارچوب این نظریه است، اما درک بهتر بسیاری از مفاهیمی که در این نیم‌سال مطرح می‌شوند، مستلزم آشنایی مقدماتی با دستور زایشی و برنامه کمینه‌گراست. از این رو، به دانشجویان زبان‌شناسی پیشنهاد می‌شود که دست‌کم بخش‌های مرتبط با مباحث مطرح‌شده را از کتاب‌های هگمن (۱۹۹۴)، اجر (۲۰۰۳) و ردفور (۱۹۸۸، ۲۰۰۹)، و در فارسی دبیرمقدم (۱۳۷۸) و درزی (۱۳۸۴) مطالعه کنند.

۶. تعهدات دانشجو
مطالعهٔ پیش‌نیازها + پیگیری و خواندن مباحث مطرح‌شده در کلاس + آمادگی در هر جلسه برای آزمون
۷. پیش‌نیازها*
کتاب‌های هگمن (۱۹۹۴)، اجر (۲۰۰۳) و ردفورد (۱۹۸۸، ۲۰۰۹)، و در فارسی دبیرمقدم (۱۳۷۸) و درزی (۱۳۸۴)
۸. شیوه محاسبه نمره
پنج نمره فعالیت کلاسی + پانزده نمره پایان ترم
۹. تقویم آموزشی درس (فرم ضمیمه)

مزدک انوشه
استاد درس

* پیش‌نیاز شامل دروسی است که دانشجو باید گذرانده باشد و یا مباحثی است که دانشجو باید با آن آشنایی داشته باشد.

تقویم آموزشی درس

عنوان بحث	هفته / جلسه
همهٔ مباحث در چارچوب صرف توزیعی	
ویژگی‌های بنیادین صرف توزیعی، مقوله‌سازی ریشه‌های انتزاعی، درج مؤخر جوهر آوایی	اول
مفهوم زیر تخصیصی مشخصه‌ها، مشخصه‌زدایی از گره هدف، مشخصه‌گردانی در گره هدف	دوم
انگارهٔ نظری ناواژه‌گرا، رد واژه‌گرایی، استدلال‌های نظری ناواژه‌گرایی، شواهد تجربی ناواژه‌گرایی	سوم
مشخصه‌ها و ریشه‌ها، تخلیهٔ مشخصه‌های انتزاعی، ریشه‌های واژگانی و دانشنامه	چهارم
فرایندهای پسانحوی، تناوب‌های واجی و واژواجی، تفاوت تناوب‌های خودکار و ناخودکار	پنجم
ظهور و افول قواعد ترمیمی، حذف قواعد ترمیمی از نظریهٔ صرف توزیعی	ششم
برخی از فرایندهای نحوی: شواهد حرکت فاعل، مفعول و فعل در فارسی	هفتم
فرایندهای صرف توزیعی، ادغام صرفی پسانحوی، انضمام، شواهدی از انضمام نحوی در افعال فارسی	هشتم
پیشوند و پسوند در آینهٔ نحو، شرط ناتافتگی، اصل آینهٔ بیکر و جایگاه وندها	نهم
همجوشی و شکافت، شواهدی از همجوشی و شکافت در ساخت‌های زبان فارسی	دهم
بازنگری در وند زمان گذشته، ساختار گروه زمان در نظریهٔ صرف توزیعی	یازدهم
نمود کامل در جمله، فرافکن نمود کامل در ساختار نحوی	دوازدهم
نمود کامل در واژه، فرافکن نمود کامل در ساختار نحوی	سیزدهم
نمود ناقص در جمله و واژه، فرافکن نمود استمراری در ساختار نحوی	چهاردهم
تفاوت ساخت‌های استمراری و مستمر، بازنمایی درختی، جایگاه فعل‌های پیاپی	پانزدهم
تعامل نفی، نمود، وجه و جهت در صرف توزیعی، بازنمایی درختی در جمله و واژه	شانزدهم